

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14200

Tarih : 30.09.2025

34558

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.09.2025**.

Nevroz UYSAL ASLAN

**Şırnak Milletvekili
İHK Kâtip Üye**

Türkiye hapishanelerinde 2021 yılından bu yana uygulamaya sokulan İdare ve Gözlem Kurulları, koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik süreçlerinde hukuken yalnızca “iyi hal” değerlendirmesi yapmakla yükümlü olsalar da uygulamada mahpusların özgürlük hakkını keyfi biçimde gasp eden bir mekanizma haline gelmiştir.

Elazığ T Tipi Hapishanesi'nde bulunan HDP parti çalışanı Necmiye Boz, 11.09.2025 tarihinde infazını tamamlamasına rağmen, “pişmanlık göstermediği” gerekçesiyle İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla tahliye edilmemiş; infazı 6 ay daha uzatılmıştır.

Kurul kararında Boz'un “yaptığı eylemlerin suç teşkil etmediğini söylediği” ileri sürülerek, sanki atılı suçları kabul etmiş gibi gösterilmiştir. Oysa kendisi başından beri isnat edilen eylemleri reddetmiştir. Ayrıca kurulda yöneltilen “PKK hakkında ne düşünüyorsunuz?”, “Abdullah Öcalan hakkında ne düşünüyorsunuz?”, “Neden taraflı koşuğa kalıyorsunuz?” gibi politik içerikli sorular, ideolojik sorgulama mahiyetindedir.

Üstelik, Boz hakkında hazırlanan raporda 59,49 gelişim puanı verilmiş olup bu puan, iyi hallilik için esas alınan 40 puanlık alt sınırın oldukça üzerinde bir değerdir. Dolayısıyla resmi rapor, Boz'un nesnel ölçütler bakımından “iyi halli” olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Buna rağmen tahliyesinin engellenmesi, kararın hukuki değil, keyfi gerekçelere dayandığını göstermektedir.

Bu uygulamalar yalnızca Necmiye Boz'un özgürlük hakkının ihlal edilmesi değil, aynı zamanda Elazığ T Tipi Hapishanesi'nde hiçbir politik kadın mahpusun zamanında koşullu salıverilmeden yararlandırılmaması ile kolektif bir hak gaspına dönüşmüş durumdadır.

Son olarak, Boz'un 08/09/2025 tarihli Abdullah Öcalan ile görüşme talebi dilekçesi de söz konusu kurul kararında "örgütle bağıını sürdürdüğü" iddiasına gerekçe yapılmıştır. Oysa böylesi bir talep, demokratik çözüm ve barış için kamuoyunda birçok aktör tarafından dile getirilmektedir ve suç unsuru olamaz.

Tüm bu hususlar, İdare ve Gözlem Kurullarının mevzuat dışı yetkiler kullanarak mahpusları pişmanlığa zorladığını, koşullu salıverilme hakkını ideolojik gerekçelerle gasp ettiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. İdare ve Gözlem Kurullarının yalnızca iyi hal değerlendirmesi yapmakla sınırlı görevleri olmasına rağmen, neden siyasi içerikli sorular yöneltilmekte ve ideolojik gerekçelerle tahliye engellenmektedir?
2. Elazığ T Tipi Hapishanesi'nde bugüne kadar hiçbir politik kadın mahpusun infazını doldurduğu tarihte koşullu salıverilmeden yararlandırılmadığı iddiası doğru mudur? Doğru ise bu keyfi uygulamanın sorumluları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari veya adli işlem başlatılmış mıdır?
3. Necmiye Boz'un infaz dosyasında 59,49 gelişim puanı almasına rağmen tahliyesinin engellenmesi hangi hukuki kritere dayanmaktadır? Aynı dosyada hem "iyi halli" olduğu tespit edilip hem de tahliyenin reddedilmesi çelişkisini nasıl açıklıyorsunuz?
4. Kurul kararında geçen "yaptığı eylemlerin suç teşkil etmediğini söylemekte ısrarcı" ifadesiyle, Boz'un isnat edilen suçları kabul ettiği yönünde bir algı oluşturulmuştur. Oysa Boz başından beri suçu reddetmektedir. Bakanlığınız bu tür yanıltıcı ve çelişkili gerekçeleri nasıl değerlendirmektedir?
5. Yargılama ve infaz süresi boyunca atılı suçu kabul etmediği için "pişmanlık göstermediği" gerekçesiyle koşullu salıverilmenin engellenmesi, kişiyi kendi aleyhine beyanda bulunmaya zorlamak değil midir?
6. "Taraflı/tarafsız koğuş" ayrımı, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yer almamasına rağmen, neden fiilen bir infaz kriteri haline getirilmiştir?
7. Abdullah Öcalan ile görüşme talebinin "örgütle bağıını sürdürdüğü" delili olarak kullanılması hangi hukuki temele dayanmaktadır? Mahpusların düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında yaptıkları bu tür taleplerin kriminalize edilmesi, hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmakta mıdır?

8. Yargıtay içtihatlarına göre cezaevinde bulunan bir kişinin “örgütle bağıını sürdürdüğü” ancak yeni ve somut fiillerle tespit edilebilir. Buna rağmen İdare ve Gözlem Kurullarının böyle bir değerlendirme yapması, yetki gaspı değil midir?
9. Bakanlığınız, İdare ve Gözlem Kurullarının karar alma süreçlerinin şeffaflaştırılması ve üyelerinin sorumluluklarının denetlenmesi için herhangi bir adım atmayı planlamakta mıdır?
10. Mahpusların tahliye haklarını gasp eden bu uygulamaların sona erdirilmesi için “pişmanlık dayatmasını kaldırmaya” ve “iyi hal kriterlerini yalnızca somut, ölçülebilir davranışlara dayandırmaya” dönük bir yasal düzenleme hazırlığınız var mıdır?